

NATUURTOETS FLORA EN FAUNA

Koenraadlaan Eindhoven

Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl

24 JULI 2019

Contactpersoon

JASPER OSTERTHUN
Specialist ecologie

M 06 2706 0600
E jasper.osterthun@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-
Hertogenbosch
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Leeswijzer	4
2	PLANGEBIED EN INGREEP	5
2.1	Omschrijving plangebied	5
2.2	Ingrep	6
3	WET NATUURBESCHERMING – SOORTENBESCHERMING	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Methode	7
3.3	Quicksan beoordeling	7
3.4	Voorlopige toetsing Wet natuurbescherming	9
4	VLEERMUIZENONDERZOEK	11
4.1	Inleiding	11
4.2	Methode	11
4.3	Resultaten	12
5	CONCLUSIE EN ADVIES	13
5.1	Vleermuizen	13
5.2	Overige soortgroepen	13
	BIJLAGE 1: WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING - SOORTBESCHERMING	14
	COLOFON	20

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl (hierna Woonbedrijf genoemd) te Eindhoven heeft het voornemen om het wijkgebouw aan de Koenraadlaan 98 en 100 te Eindhoven te slopen en ter plaatse vervangende woningniewbouw te realiseren.

Deze voorgenomen ruimtelijke ingreep kan mogelijk leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, en daarmee overtreding van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Onderhevig rapport behandelt de onderzoeksresultaten van de quickscan flora en fauna die in maart 2018 is uitgevoerd en het in 2018 uitgevoerde vleermuizenonderzoek. .

Uit de quickscan is gebleken dat de te slopen objecten enkel geschikt zijn als potentiële verblijfplaats van vleermuissoorten. Overige beschermde soorten en soortgroepen zijn op deze locaties uitgesloten of effecten kunnen afdoende worden voorkomen zonder de Wnb te overtreden.

Het doel van deze rapportage is het inzichtelijk maken onder welke condities de voorgenomen handelingen kunnen worden uitgevoerd binnen de wettelijke kaders van de Wet Natuurbescherming. Uitgangspunt in de beoordeling is het kunnen voorkomen van overtredingen en/of te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen voor het kunnen verkrijgen van een vergunbare situatie, door het treffen van mitigerende maatregelen.

De voorgenomen ingreep betreft een binnenstedelijke kleinschalige vervangende sloop nieuwbouw.. De planlocatie ligt niet in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000 of Natuurnetwerk Nederland) en ligt op ruim 7 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & Plateaux. Negatieve externe effecten op in de omgeving van Eindhoven gelegen Natura 2000-gebieden zijn daarmee uitgesloten. Voorliggende rapportage gaat daarom alleen in op het onderdeel Soortenbescherming van de Wnb.

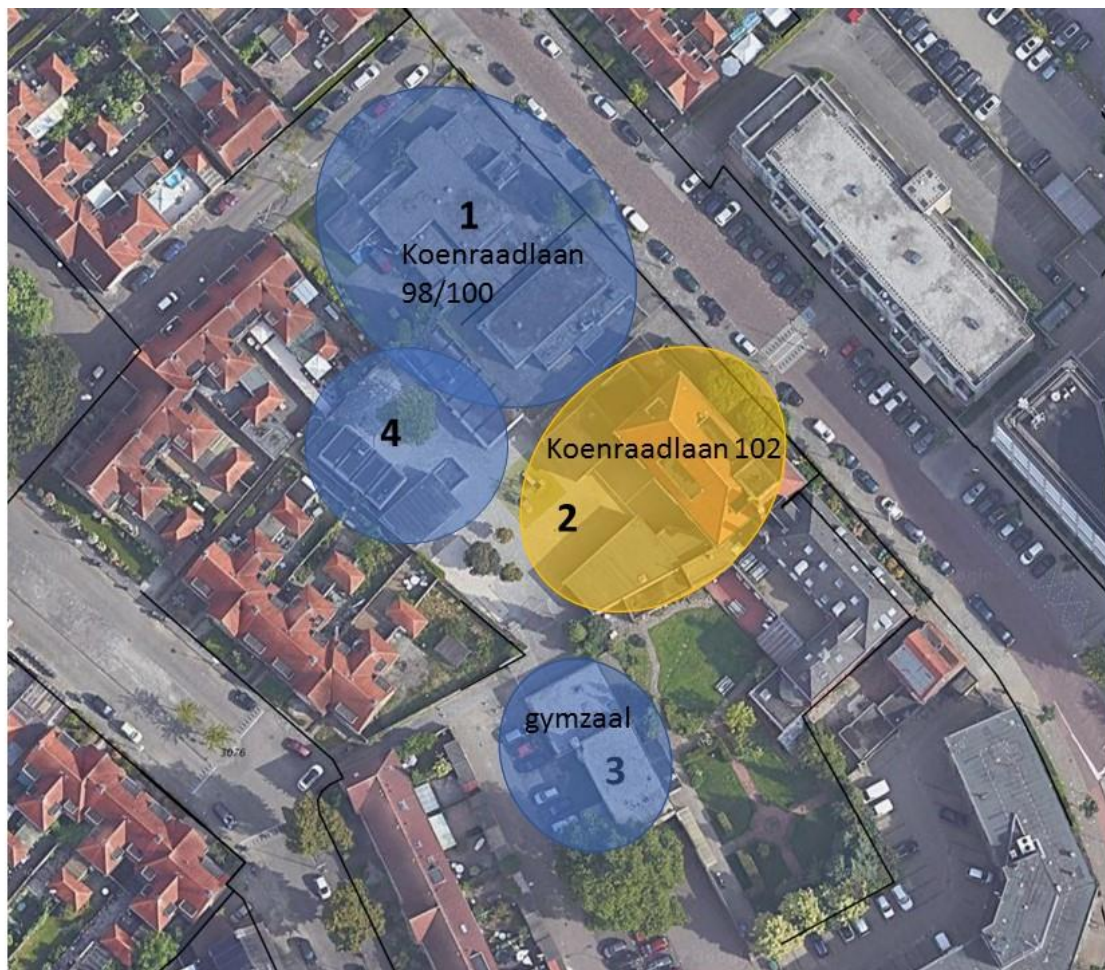
1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het plangebied en de ingreep beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op de gebruikte methode voor het oriënterend en soortgericht onderzoek. In hoofdstuk 4 worden de resultaten behandeld van het uitgevoerde vleermuisonderzoek. Daarnaast wordt ingegaan op de effecten op de relevante soorten en toetsing op de Wnb. Hoofdstuk 5 betreft de conclusie en het advies. In bijlage 1 is het wettelijk kader van de Wnb opgenomen en in bijlage B de instructie voor mitigerende maatregelen beschreven.

2 PLANGEBIED EN INGREEP

2.1 Omschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit een voormalig wijkgebouw (Koenraadlaan 98 en 100), in de wijk Drents Dorp te Eindhoven. Op onderstaande luchtfoto is het plangebied bij benadering weergegeven. Daaronder zijn foto's van de bebouwing opgenomen. Op de luchtfoto zijn ook nog andere gebouwen en een speelplein omkaderd. Het gaat om het schoolgebouw aan de Koenraadlaan 102, bijgebouwen (zie figuur 1 nummer 4) en gymzaal (3). Deze objecten zijn eveneens beoordeeld in het onderzoek en nr. 102 is meegenomen in het vleermuisonderzoek, echter zijn hier vooralsnog geen ruimtelijke ingrepen voorzien.

Figuur 1: Luchtfoto met bij benadering het plangebied (Koenraadlaan 98/100) en omgeving die ook onderzocht is waaronder schoolgebouw (Koenraadlaan 102) aangrenzend speelplein en bijgebouw (4). Gymzaal (3) blijft gehandhaafd(Cyclomedia).

Figuur 2: Links: voorzijde Koenraadlaan 100, rechts: voorzijde Koenraadlaan 98..

Figuur 3: Links: achterzijde Koenraadlaan 98, rechts: voorzijde Koenraadlaan 102.

Figuur 4: Voorzijde Koenraadlaan 102

2.2 Ingreep

Het voormalig wijkgebouw aan de Koenraadlaan 98 en 100 en de bijgebouwen van Koenraadlaan 102 (zie nummer 4 van figuur 1) te Eindhoven worden gesloopt. Koenraadlaan 102 en de gymzaal blijven gehandhaafd en zijn buiten beoordeling gelaten. Vervolgens wordt het plangebied bouwrijp gemaakt waarna nieuwbouw gerealiseerd wordt.. Naast het slopen van de gebouwen wordt het groen, bestaande uit enkele struiken, bomen en gras rondom de te slopen objecten, verwijderd.

3 WET NATUURBESCHERMING – SOORTENBESCHERMING

3.1 Inleiding

De Wnb beschermt in het wild voorkomende planten en dieren. In deze wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb). De Wnb heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11). In bijlage 1 wordt meer uitgebreid ingegaan op de Wnb.

Naast Europees beschermde soorten (Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten) dient ook rekening gehouden te worden de nationaal beschermde soorten; de categorie Andere soorten. De provincies en het Rijk hebben in hun verordeningen uit de lijst van „Andere soorten” diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd.

3.2 Methode

Er zijn een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen vijf jaar. Daarnaast is ook gebruik gemaakt van www.verspreidingsatlas.nl. Op basis van het bureauonderzoek is bepaald welke soorten uitgesloten kunnen worden en welke niet. Het bureauonderzoek vormt input voor een veldbezoek.

Het veldbezoek is uitgevoerd in maart 2018 door Martijn Stevensecoloog bij Arcadis). Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij, op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het plangebied, een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

Bij (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden aan de orde zijn. Indien negatieve effecten uitgesloten zijn, zijn verdere vervolgstappen niet nodig. Indien wel sprake is van een negatief effect is getoetst of en zo ja, welke verbodsbepaling van de Wnb overtreden worden. Hieruit volgt een beschrijving van vervolgstappen die getroffen moeten worden om overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen.

3.3 Quickscan beoordeling

Resultaten

Op basis van het binnenstedelijke karakter van het plangebied kan aanwezigheid van stedelijke soortgroepen/soorten niet uitgesloten worden, waaronder huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen. Daarnaast kan aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren (muisachtigen en egel) en amfibieën (gewone pad, kleine watersalamander, bastaardkikker). Van andere soorten ontbreekt geschikt leefgebied en is aanwezigheid uitgesloten.

De quickscan is gericht op leefgebied van huismus, gierzwaluw, algemene broedvogels (nest beschermde gedurende broedperiode; zoals kauw, spreeuw, houtduif, turkse tortel en koolmees), steenmarter en vleermuizen.

Huisumus en gierzwaluw

In het platte dak van Koenraadlaan 98 en 100 zijn geen ruimtes aangetroffen die kunnen functioneren als nestplaats van huismus en gierzwaluw; aanwezigheid van nestplaatsen is uitgesloten. Het pannendak van Koenraadlaan 102 vormt een potentiële nestplaats van huismus en gierzwaluw. Bij nr. 102 zijn vooralsnog geen werkzaamheden voorzien waardoor in deze beoordeling negatieve effecten op huismus en gierzwaluw

zijn uitgesloten. Binnen het plangebied zijn gras en enkele struiken en bomen aanwezig welke onderdeel kunnen vormen van het leefgebied van de huismus. In de directe omgeving, zoals ter hoogte van de Gelderlandplein, zijn groene tuinen aanwezig waar ook gevoerd kan worden en dekking aanwezig is; in de omgeving van het plangebied is voldoende geschikt leefgebied aanwezig voor eventueel op korte afstand broedende huismussen. Het is uitgesloten dat het plangebied een essentiële functie als leefgebied van de huismus heeft. Gierzwaluw foerageren hoog in de lucht en daarom is uitgesloten dat het plangebied functioneel is als foerageergebied.

Algemene broedvogels

Bij de dakgoot van Koenraadlaan 102 zijn openingen aanwezig waardoor broedvogels (zoals kauw, spreeuw en koolmees) onder het dak kunnen broeden. De struiken binnen het plangebied vormen een potentiële nestplaats van houtduif en turkse tortel. De gebouwen aan de Koenraadlaan 98 en 100 hebben geen geschikte ruimtes waar gebroed kan worden. Hier zijn nestplaatsen uitgesloten.

Steenmarter

In het platte dak van Koenraadlaan 98 en 100 zijn geen ruimtes aangetroffen die kunnen functioneren als verblijfplaatsen van steenmarter; aanwezigheid van verblijfplaatsen is uitgesloten. Het pannendak van Koenraadlaan 102 vormt een potentiële verblijfplaats van steenmarter; verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten. Het is uitgesloten dat het plangebied een essentiële functie als leefgebied van de steenmarter heeft.

Vleermuizen

Bij alle gebouwen zijn ter hoogte van de dakrand en gevel (stootvoegen) openingen aangetroffen die kunnen functioneren als verblijfplaats voor kleinere vleermuissoorten zoals gewone en ruige dwergvleermuis. de geschiktheid voor laatzvlieger en gewone grootvleermuis is zeer beperkt aanwezig door beperkte wegkruipmogelijkheden en smalle nauwe toegangen tot de constructie. Er zijn geen ruimte spouwmuren, loze zolder of constructie ruimten aanwezig en ook onder de dakpannen is marginaal geschikt en toegankelijkheid voor deze grotere vleermuissoorten. De betreffende bebouwing voldoet niet aan de karakteristieken die bekend zijn bij zogenaamde massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis. de massa in de constructie ontbreekt en ook zijn er geen klimatologische wegkruipmogelijkheden die het overwinteren van grotere aantallen vleermuizen bij lange koude perioden mogelijk maakt. Het groen is dermate beperkt aanwezig dat hier geen primaire leefgebied functie als foerageergebied kan worden verwacht. In de directe omgeving, zoals ter hoogte van de Gelderlandplein, zijn groene tuinen aanwezig waar ook gevoerd kan worden en dekking aanwezig is; in de omgeving van het plangebied is in ruime mate geschikt foerageergebied voor vleermuizen voorhanden. Het is uitgesloten dat het plangebied een essentiële functie als foerageergebied of vliegroute van vleermuizen heeft.

Effectbeoordeling

Op basis van de resultaten, gekoppeld aan de sloop nieuwbouw plannen, zijn effecten te verwachten op algemene broedvogels (nest beschermd gedurende broedperiode), gebouw bewonende vleermuissoorten gewone en ruige dwergvleermuis en algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen tijdelijke- en permanente effecten. Per soort worden de effecten hieronder beschreven.

Algemene broedvogels

Negatieve effecten op algemene broedvogels als gevolg van de sloopwerkzaamheden zijn als volgt:

- Tijdelijke effect: verstoring van nesten en individuen en verstoring en aantasting van nestlocaties met tot gevolg verwonden en doden van individuen en legsel;
- Algemene broedvogels zijn niet honkvast en vinden in de omgeving voldoende alternatieve nestmogelijkheden. Er zijn geen effecten op het aanbod nestplaatsen waardoor de staat van instandhouding van algemene soort niet in gevaar komt.

Er zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk om het verstoren en aantasten van nestplaatsen en het verwonden en/of doden van broedende vogels en legsel te voorkomen.

Vleermuizen

Negatieve effecten op vleermuizen als gevolg van de sloopwerkzaamheden zijn als volgt:

- Tijdelijk effect: Verstoring van verblijfplaatsen met tot gevolg verwonden en doden van individuen;
- Tijdelijk- en permanent effect: (Tijdelijke) verlies van verblijfplaatsen. Hierbij bestaat de kans dat de lokale populatie minder geschikte verblijfsmogelijkheden ter beschikking heeft en dus gevoeliger is voor overige veranderingen en werkzaamheden binnen de deelpopulatie;
- De ingreep leidt niet tot aantasting van foerageergebied en vliegroutes en daarmee niet tot een negatief effect op de functionaliteit van buiten het plangebied gelegen verblijfplaatsen en lokale populaties. De bebouwing heeft wel een geleidende functie en biedt luwte. Het plangebied zal tijdens en na de ingreep geschikt blijven als foerageergebied en migratieroute.

Indien de bebouwing in gebruik is als vaste rust- en verblijfplaats dan zijn er mitigerende maatregelen noodzakelijk om opzettelijk verstoren van individuen te voorkomen en het aanbod aan geschikte verblijfsmogelijkheden optimaal te houden en daarmee een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding te kunnen voorkomen.

Algemene voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Daarnaast is mogelijk sprake van negatieve effecten op algemeen voorkomende grondgebonden soorten zoogdieren en amfibieën en op algemene broedvogels (niet jaarrond beschermde nesten).

- Tijdelijk effect: verstoring en vernietiging van individuen en verstoring van verblijfplaatsen;
- Tijdelijk effect: verstoring van nesten en individuen en verstoring van nestlocaties;
- Tijdelijk- en permanent effect: (Tijdelijk) verlies van nestlocaties. Hiermee bestaat de kans dat de lokale populatie minder geschikte verblijfsmogelijkheden ter beschikking heeft en dus gevoeliger is voor overige veranderingen en werkzaamheden binnen de deelpopulatie.

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën is alleen de zorgplicht van toepassing, zie bijlage 1.

3.4 Voorlopige toetsing Wet natuurbescherming

Beschermde soorten zijn binnen de Wnb verdeeld in verschillende beschermingscategorieën; Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en Andere soorten. Vleermuizen vallen onder de Habitatrichtlijn. Andere beschermde soortgroepen hoeven, gelet op het ontbreken van geschikt leefgebied en de vrijstelling voor de algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, niet getoetst te worden.

Vogelrichtlijn

Effecten op algemene broedvogels (nest beschermd gedurende broedperiode) zijn niet uitgesloten. In Tabel 3 is op basis van de effectbeschrijving aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb mogelijk worden overtreden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

De volgende verbodsbepalingen zijn niet van toepassing:

- Art. 3.1 lid 3 van de Wnb is gericht werkzaamheden waarbij eieren worden geraapt en is daarom niet van toepassing.
- Art. 3.1 lid 4 van de Wnb is van toepassing indien de aantasting van nestplaatsen een wezenlijk invloed heeft op de populatie van de betreffende soorten. Gelet op de grootte van het plangebied zijn mogelijk één of enkele nestplaatsen aanwezig.

Tabel 1 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Broedvogels (met en zonder jaarrond beschermd nest)	X	X			Als gevolg van de sloopwerkzaamheden en het verwijderen van aanwezige beplanting.
Het is verboden om: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

Habitatrichtlijn

Effecten op vleermuizen zijn niet uitgesloten. In Tabel 4 is op basis van de effectbeschrijving aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb mogelijk worden overtreden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

De volgende verbodsbepalingen zijn niet van toepassing:

- Art. 3.5 lid 3 van de Wnb is gericht op soorten die eieren leggen en daarom niet van toepassing op vleermuizen
- Art. 3.5 lid 5 van de Wnb is gericht op planten en daarom niet van toepassing op deze soortgroep.

Tabel 2 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn

Soortgroep	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5	Gevolg van
Vleermuizen	X	X		X		Als gevolg van de sloopwerkzaamheden
Verbodsbepalingen: Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk te verstoren; Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen; Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen; Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.						

Op basis van de voorgenomen werkzaamheden kan in dit stadium geconcludeerd worden dat het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen van zwaar beschermde soorten niet 100% voorkomen kan worden. Dit heeft overtreding van artikel 3.1 lid 1, 2 en 3.5 lid 1, 2, 4 van de Wnb tot gevolg. Om de voorgenomen ingreep uit te kunnen voeren binnen de kaders van de Wnb moet voor vleermuizen aanvullend onderzoek uitgevoerd worden en is mogelijk een ontheffingsprocedure noodzakelijk.

Voor algemeen voorkomende broedvogels (nest beschermde gedurende broedperiode), grondgebonden zoogdieren en amfibieën dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden om conflict met de Wnb te voorkomen, zie paragraaf 5.2.

4 VLEERMUIZENONDERZOEK

4.1 Inleiding

Op basis van de toetsing (zie paragraaf 3.4) is geconcludeerd dat conflict met de Wnb kan plaatsvinden omdat negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen niet uitgesloten kunnen worden. In het kader van de Wnb dient daarom vleermuizenonderzoek uitgevoerd te worden conform NGB Vleermuisprotocol 2017 om aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen vast te stellen waarna de noodzakelijke vervolgstappen bepaald kunnen worden.

4.2 Methode

Onderzoeksgebied

Naast de voormalige schoolgebouwen aan de Koenraadlaan 98/100 is het schoolgebouw aan de Koenraadlaan 102 en de bijgebouwen (zie figuur 1) meegenomen in het vleermuizenonderzoek. Zo heeft Woonbedrijf op basis van de onderzoeksgegevens een beeld van de risico's voor wat betreft het leefgebied van vleermuizen. Het onderzoek is niet gericht op vogels met jaarrond beschermd nest, huismus en gierzwaluw. Deze soorten kunnen wel het gebouw aan de Koenraadlaan 102 gebruiken als nestplaats.

Vleermuizenonderzoek

De inventarisatie is uitgevoerd conform het vigerend Vleermuisprotocol 2017 (Netwerk Groene Bureaus 2017). Bij alle bezoeken zijn de waarnemingen gedaan met een heterodyne of live batdetector met opnamemogelijkheden en time expansion (Elekon Batlogger M). Wanneer het niet mogelijk was om soorten in het veld te determineren, zijn waarnemingen opgenomen en later geanalyseerd met Batexplorer. Gedurende de veldbezoeken is gelet op verblijfplaats indicerend gedrag zoals in- en uitvliegen van de verblijfplaats, aantikken van de muur nabij verblijfplaats en zwermen voor de verblijfplaats. De gebouwen kunnen de volgende functies hebben; zomer-, kraam-, paar- en (massa)winterverblijfplaats. Voor de gewone dwergvleermuis hebben veldonderzoeken gedurende de paarperiode rond middernacht plaatsgevonden om ook het beeld rondom middernachtzwermen mee te nemen. Naast het onderzoeken van verblijfsfuncties is ook onderzocht of het plangebied een functie als foerageergebied zou kunnen hebben.

Verantwoording veldbezoeken

De veldbezoeken voldeden alle aan de voorwaarden voor weersomstandigheden nodig voor het uitvoeren van de betreffende soortinventarisaties. Zie onderstaande tabel 1 voor de weersomstandigheden en datums van de veldbezoeken.

Tabel 3 Verantwoording van het veldonderzoek voor soortgericht onderzoek.

Soort(groep) en type onderzoek	Datum en tijdstip	Veldcondities	Opmerkingen
Vleermuizen Zomer-, kraam-, balts- en winterverblijven, leefgebied	28-5-2018, 21:30-23:30 2-7-2018, 21:00-23:00 6-7-2018, 4:00-6:00 1-8-2018, 4:15-6:25 17-8-2018, 23:30-1:30 6-9-2018, 23:00-1:00	22°C, licht bewolkt, 2 Bft 21°C, bewolkt, 1 Bft 17°C, licht bewolkt, 2 Bft. 20°C, onbewolkt, 1 Bft 16°C, licht bewolkt, 1 Bft 21°C, onbewolkt, 1 Bft	Onderzoek conform Vleermuisprotocol 2017

Deskundigheid betrokken ecologen

Het veldonderzoek is uitgevoerd door twee ecologen (de heer J. Osterthun en de heer T.E.M. Leerschool), beiden soortecologen en adviseurs natuurwetgeving werkzaam bij Arcadis Nederland BV. De rapportage is opgesteld door de heer J. Osterthun. De betrokken ecologen hebben zeer ruime ervaring met het uitvoeren van vleermuis-, vogel- en zoogdieronderzoek (veldonderzoek, monitoring, ecologische begeleiding, directievoering en ontheffingsprocedures met uiteenlopende mitigatie en compensatieplannen). Arcadis is lid van het Netwerk Groene Bureaus.

4.3 Resultaten

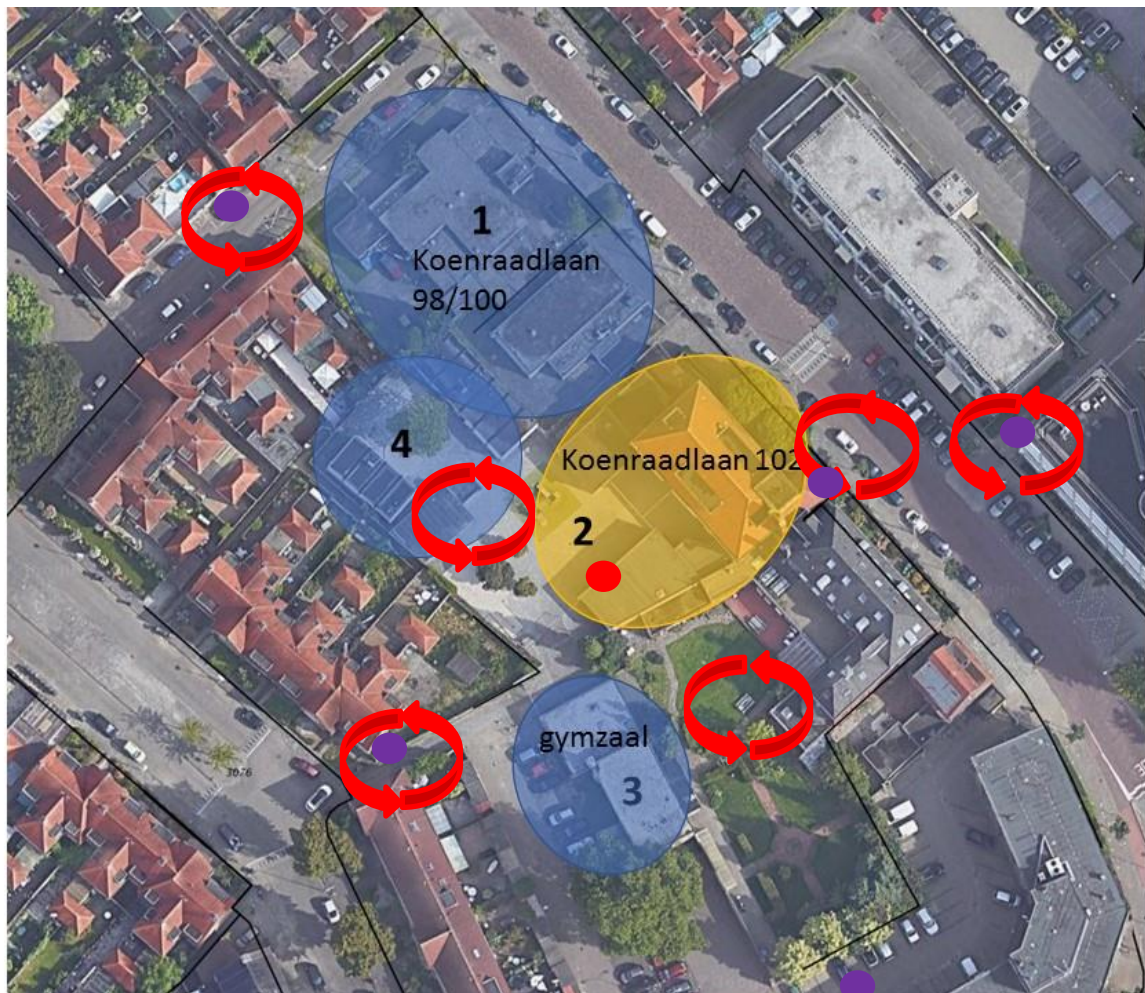
In de omgeving van het plangebied wordt door enkele gewone dwergvleermuis tijdelijk gefoerageerd, zie figuur 5. Gelet op dat het om enkele individuen gaat die maar tijdelijk aanwezig zijn in de omgeving, is het uitgesloten dat het plangebied en de directe omgeving een essentieel onderdeel van primair foerageergebied vormt.

Bij Koenraadlaan 98/100 is geen verblijfplaats indicierend gedrag van vleermuizen vastgesteld. Op basis hiervan is het uitgesloten dat deze gebouwen functioneren als zomer-, kraam-, paar-, of winterverblijfplaats.

Bij Koenraadlaan 102 is een zomerverblijfplaats van één gewone dwergvleermuis aanwezig. Tevens heeft dit gebouw een functie voor één paarverblijfplaats van dezelfde soort, zie figuur 5. Bij Koenraadlaan 102 zijn naast de vastgestelde zomer- en paarverblijfplaats geen andere functies vastgesteld. Het is niet uitgesloten dat de paarverblijfplaats functioneert als winterverblijfplaats. Op basis van de onderzoeksgegevens is een kraamverblijfplaats en een winterverblijfplaats bestaande uit 10 of meer dieren uitgesloten.

Bij een aantal van de foerageerplekken buiten het plangebied is in het najaar ook gebaltst door de gewone dwergvleermuis. Hier zijn vermoedelijk ook paarverblijfplaatsen aanwezig, zie figuur 5.

Naast de gewone dwergvleermuis zijn verder geen andere vleermuissoorten waargenomen; aanwezigheid van primair functioneel leefgebied is op basis van de onderzoeksgegevens uitgesloten.

Figuur 5. Luchtfoto plangebied, 1: Koenraadlaan 98/100 (blauw omkadert), 2: Koenraadlaan 102 (geel omkadert), 3: Gymzaal (blauw omkadert), 4: Bijgebouwen (blauw omkadert), gewone dwergvleermuis zomerverblijfplaats (rode stip), gewone dwergvleermuis paarverblijfplaats (paarse stip), gewone dwergvleermuis foeragerend individu (rode pijlen).

5 CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Vleermuizen

Uit het vleermuizenonderzoek is gebleken dat het voormalige wijkgebouw aan de Koenraadlaan 98/100 en de bijgebouwen geen functie hebben voor vleermuizen. Verder vervolgstappen vanuit de Wnb zijn daarom niet aan de orde. Er hoeft daarom ook geen ontheffing Wnb aangevraagd te worden om de voorgenomen sloop uit te kunnen voeren en er zijn geen mitigerende of compenserende maatregelen noodzakelijk ten behoeve van vleermuizen.

Indien in de toekomst werkzaamheden plaatsvinden bij het schoolgebouw aan de Koenraadlaan 102 dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Naast het treffen van mitigerende maatregelen dient een ontheffing Wnb aangevraagd te worden. De bijgebouwen hebben geen functie voor vleermuizen. Werkzaamheden bij deze gebouwen kunnen plaatsvinden zonder verdere vervolgstappen vanuit de Wnb. De onderzoeksgegevens zijn drie jaar geldig waarna deze geüpdatet dienen te worden. Mochten er in de toekomst werkzaamheden plaatsvinden die gericht zijn tot het dak, dient dus in het kader van de Wnb nog aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar huismus en gierzwaluw bij nr. 102.

5.2 Overige soortgroepen

Te allen tijden dient rekening gehouden te worden met aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels, zoogdieren en amfibieën.

Broedvogels:

- Werkzaamheden die gericht zijn tot het groen (struiken) in de omgeving van de panden, kunnen leiden tot een negatief effect op broedende vogels. Het verwijderen van alle aanwezige beplanting en snoeiafval dient buiten het broedseizoen (globaal van 1 maart tot 1 augustus) plaats te vinden om verstoring te voorkomen. Indien deze planning niet mogelijk is, dienen de potentiële nestplaatsen vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden op aanwijzing van een deskundige ecoloog.
- Indien gedurende de werkzaamheden onverhoopt een broedgeval aanwezig is dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd. Vervolgens dienen passende maatregelen getroffen te worden in overleg met een deskundige ecoloog.

Zoogdieren en amfibieën:

- Materiaal dient met zorg verplaatst te worden zodat mogelijk aanwezige dieren de ruimte krijgen om het plangebied te verlaten.
- Werk in één richting, de richting waarin soorten kunnen vluchten.
- Het materieel moet zorgvuldig en deskundig worden gebruikt, zodat geen onnodige schade wordt veroorzaakt of onnodige verstoring van flora en fauna optreedt.

BIJLAGE 1: WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING - SOORTBESCHERMING

Inleiding

De Wet natuurbescherming regelt naast gebiedsbescherming ook de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). De Wet natuurbescherming heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11).

Zorgplicht

In het kader van de Wet natuurbescherming geldt dat alle dieren en planten een zekere mate van bescherming genieten, op basis van hun intrinsieke waarde. In artikel 1.11 staat dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Deze zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt de handelingen achterwege laat, of indien dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dier- en plantensoorten, ook voor de soorten die niet als beschermde soort aangewezen zijn onder de Wet natuurbescherming.

De algemene Zorgplicht is een aanvulling op de algemene verbodsbepalingen die uitsluitend betrekking hebben op beschermde soorten. Het artikel biedt de mogelijkheid om op te treden tegen ongewenste handelingen jegens beschermde dieren en planten, welke niet nadrukkelijk in één van de verbodsbepalingen zijn genoemd.

Verbodsbepalingen

De verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel van de Wet natuurbescherming. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verschillen per beschermingsgroep. De Wet natuurbescherming kent drie verschillende beschermingsregimes. De belangrijkste, voor ruimtelijke plannen relevante, wettelijke verbodsbepalingen staan hieronder genoemd.

VOGELRICHTLIJNSOORTEN

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels

- Het is verboden vogels te doden of te vangen (artikel 3.1.1).
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1.2).
- Het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben (artikel 3.1.3).
- Het is verboden vogels opzettelijk te storen (artikel 3.1.4).
- Het verbod om te verstoren is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1.5).

HABITATRICHTLIJNSOORTEN

In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn.

- Het is verboden de dieren in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5.1).
- Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren (artikel 3.5.2).
- Het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen (artikel 3.5.3).
- Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5.4).
- Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen (artikel 3.5.5).

ANDERE SOORTEN

Dit betreft de in bijlage A van de Wet natuurbescherming genoemde, nationaal beschermde, soorten.

- Het is verboden opzettelijk te doden of te vangen planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 3.10.1a).
- Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen (artikel 3.10.1b).
- Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen (artikel 3.10.1c).
- Deze verboden zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden (artikel 3.10.3).

In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (verstorende) werkzaamheden buiten het broedseizoen of voortplantingsseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vangen.

Ontheffing

Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen (mitigatie en/of compensatie) genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling of is het mogelijk van het bevoegd gezag ontheffing van de verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Onderstaande heeft betrekking op vrijstellingen en ontheffingen voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Voor andere activiteiten gelden andere regels die hier niet genoemd worden omdat ze niet van belang zijn.

VOGELRICHTLIJNSOORTEN

Ontheffing is mogelijk indien:

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat (artikel 3.3.4a).
- Zij nodig is (artikel 3.3.4b):
 - o In het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.
 - o In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
 - o Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren
 - o Ter bescherming van flora of fauna.
 - o Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhang ende teelt.
 - o Om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.
- De maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort leiden (artikel 3.3.4c).

HABITATRICHTLIJNSOORTEN**Ontheffing is mogelijk indien:**

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat (artikel 3.8.5a).
- Zij nodig is (artikel 3.8.5b):
 - o In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
 - o Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom.
 - o In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
 - o Voor onderzoek of onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarmee benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren of planten van de aangewezen soort te vangen, te plukken of onder zich te hebben
- De maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (artikel 3.8.5c).

ANDERE SOORTEN**Ontheffing is mogelijk indien:**

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat (artikel 3.10.2).
- Zij nodig is (artikel 3.10.2):
 - o In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
 - o Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom.
 - o In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
 - o Voor onderzoek of onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarmee benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren of planten van de aangewezen soort te vangen, te plukken of onder zich te hebben.
 - o Handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.
 - o Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.
 - o Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden.
 - o Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.
 - o In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw.
 - o In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
 - o In het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
 - o In het algemeen belang.
- De maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (artikel 3.10.2).

Vrijstelling

De provincies hebben in haar verordeningen uit de lijst van ‘andere soorten’ diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd. Deze lijst met vrijgestelde soorten is per provincie anders. De zorgplicht is wel van toepassing.

Gedragscodes

Ook wanneer er gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode (art. 3.31), en de werkzaamheden in het kader van een van de genoemde wettelijke belangen plaatsvinden, is geen ontheffing nodig en geldt een vrijstelling. In de gedragscode wordt een wijze van uitvoering van handelingen beschreven, waarmee naar het oordeel van de Minister van Economische Zaken afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de beschermde soorten zorgvuldig wordt gehandeld. Dat houdt in dat de gedragscode alleen wordt goedgekeurd indien er slechts handelingen worden verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de beschermde soorten. Indien handelingen worden verricht die wel invloed hebben, wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat de verbodsbepalingen overtreden worden.

Jaarrond beschermde vogelnesten

Binnen de groep van vogels zijn er soorten waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in onderstaande tabel.

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck¹. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

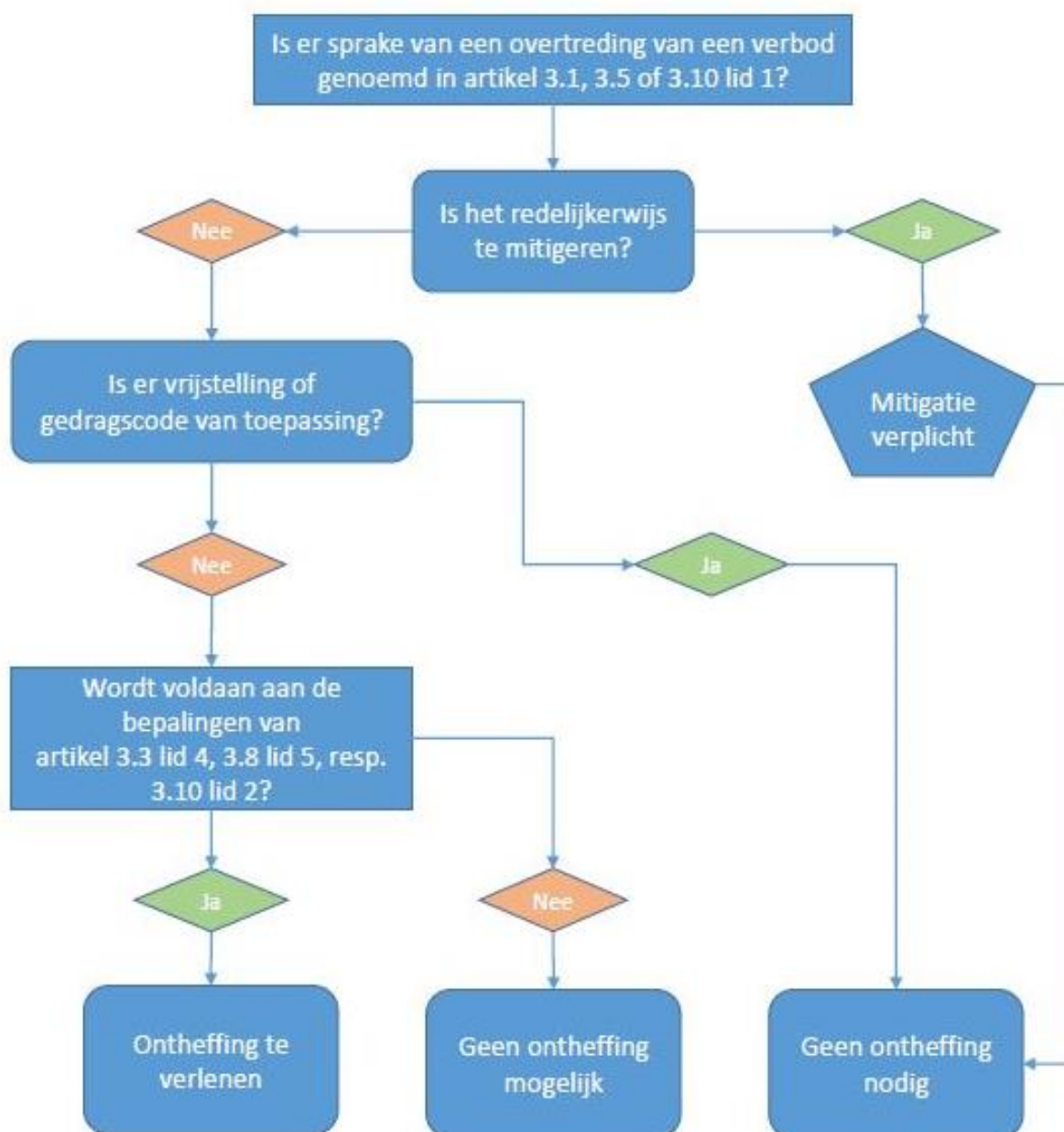
Vogels	
Categorie	Type verblijfplaatsen
Categorie 1	Vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders; nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop
Categorie 3	Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop
Categorie 4	Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen
Categorie 5	Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Eigen verantwoording

¹ Een deskundige dient vast te stellen of er in de omgeving voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden.

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk.

Stroomschema Soortbescherming Wet Natuurbescherming

Artikel 3.1

- 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 lid 4

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing
- b) zij is nodig:
 - 1) in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid
 - 2) in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer
 - 3) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren
 - 4) ter bescherming van flora of fauna
 - 5) voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6) om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Artikel 3.5

- 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 lid 5

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1) in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats
 - 2) ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom
 - 3) in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten
 - 4) voor onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten,
 - 5) om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10, lid 1
Het is verboden

- a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen
- b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 lid 2 (ind de verwijzing naar 3.8, lid 5)

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1) in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats
 - 2) ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom
 - 3) in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten
 - 4) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied
 - 5) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begrafplaatsen
 - 6) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden
 - 7) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren
 - 8) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw
 - 9) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer
 - 10) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied
 - 11) in het algemeen belang.
 - 12) voor onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten,
 - 13) om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

COLOFON

NATUURTOETS FLORA EN FAUNA
KOENRAADLAAN EINDHOVEN

KLANT

Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl

AUTEUR

Jasper Osterthun

ONZE REFERENTIE

083967872 B

DATUM

24 juli 2019

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com